

KONGRES 1971

Een groot deel van dit nummer van In en Om is gevuld met een samenvatting van het jaarverslag van het Verbond, dat over enkele weken op het twee-jaarlijkse kongres zal worden besproken. En omdat het Humanistisch Verbond vijftienvijf jaar geleden werd opgericht zal op het komende kongres ook ons vijftienvijf-jarig bestaan worden gememoreerd. Dat zal gebeuren met weinig woorden, er wordt op een kongres immers al zoveel over het verbond gesproken.

Het jaarverslag geeft een uitvoerig beeld van wat er in vijftienvijf jaar allemaal tot stand is gebracht. Een uitvoerig, maar lang niet volledig beeld. Want er moet ook nog melding worden gemaakt van alle activiteiten, die in de gemeenschappen plaatsvinden en van de bijdrage, die het Humanistisch Verbond heeft geleverd aan de humanisering van het geestelijk klimaat in Nederland: diskriminatie van buitenkerkelijken is vrijwel verdwenen en het kerkelijk dogmatisme van voorheen laat zich nauwelijks meer horen. Het kan niet worden ontkend, dat er veel tot stand is gebracht door het Humanistisch Verbond. Helaas zal het kongres het zich echter niet kunnen veroorloven te volstaan met het uiten van vreugde en voldoening over wat bereikt is. Want er is ook aanleiding tot grote zorg over de vraag of datgene, wat tot stand is gebracht ook in stand zal kunnen worden gehouden. Terwijl het hoofdbestuur ervan overtuigd is, dat het werk juist zou moeten worden uitgebreid.

De zorg is van tweeërlei aard. Enerzijds is er op dit moment heel concreet te weinig geld beschikbaar om het Humanistisch Verbond normaal te laten functioneren. Het zal eenieder duidelijk zijn dat er van zo'n situatie weinig positieve stimulansen uitgaan.

Anderzijds is er ook grote zorg over het betrekkelijk gering aantal mensen, dat met het Humanistisch Verbond wil meedoen door lid te worden en te blijven. We tellen thans rond 15.000 leden. In de afgelopen tien jaar hebben zich 13.000 nieuwe leden aangemeld, maar hebben 8000 leden weer bedankt. Dat duidt op een veel te groot ledenverloop.

Wat is er eigenlijk aan de hand? We doen een he-leboel nuttig werk, dat door officiële instanties wordt erkend en voor een deel door de overheid wordt betaald. We zijn van mening, dat ons werk waard is te worden uitgebreid. We doen ons werk

op basis van een idee, die wij van fundamentele betekenis achten voor onszelf en voor de gehele mensheid. Maar veel te velen tonen geen enkele belangstelling. En enkele belangstellenden beweren zelfs, dat ons pogen ijdel is omdat de mens van de toekomst geen levensbeschouwing meer nodig zal hebben.

Dat gebrek aan belangstelling en die ontkenning van de zin van ons bestaan worden ons gepresenteerd als uitdagingen. Het functioneren als een humanistisch geestelijk centrum blijkt een allesbehalve eenvoudige zaak te zijn. Wij gaan uit van de gedachte, dat het meest fundamentele kenmerk van de mens is, dat hij kan denken. Wij constateren, dat een geordend denkproces behoefte heeft aan maatstaven van waar en onwaar, van goed en kwaad. Wij bemerken, dat ons denkertje voortdurend naar het waarom vraagt. Wij ervaren ook, dat wij door ons denken voortdurend worden geïnspireerd en geërgerd. Denken is steeds het denken van onszelf en dat van anderen. Een enigszins samenhangend, althans onderling niet tegenstrijdig geheel van maatstaven, pogingen tot antwoord op het vele waarom en enige inspirerende gedachten vormt onze levensovertuiging en het komt ons voor dat onze geest dat even nodig heeft als onze longen zuurstof.

Dit artikeltje is vooral bedoeld als een verzoek om mee te denken. Waarschijnlijk blijven enige belangrijke factoren ongenoemd en zouden andere elementen nader moeten worden uitgewerkt. Dat kan hier niet. Maar toch willen wij niet nalaten er één element uit te lichten, dat misschien toch wel heel belangrijk is. Want ook het bovenstaande wordt weer gekenmerkt door iets, dat zo opvallend (en daardoor onaantrekkelijk?) is voor onze hedendaagse humanistische presentatie: wij zijn namelijk zo zwaarwichtig. Wij praten veel, maar wij zingen nooit. Wij onderscheiden ons van alle andere geestelijke bewegingen dat wij geen feesten kennen. Ondanks al het waardevolle, ja onmisbare dat wij wél te bieden hebben, besteden wij waarschijnlijk toch te weinig aandacht aan het versieren van het leven, aan het speelse. Naar onze mening is ook dat een wezenlijk element voor een volwaardige en volwassen levenshouding. Op het komende kongres zal de muze ruimschoots aan haar trekken komen. Is dat een start voor een nieuw begin?

red.

JAAROVERZICHT 1969-1970

Eind mei a.s. zal het hoofdbestuur een zeer uitgebreid tweejaarlijks verslag aan het congres aanbieden, een verslag dat ditmaal ook aparte jaarverslagen van alle werkstichtingen zal omvatten. Uiteraard is het niet mogelijk om binnen het geboden bestek van IN en OM dat jaarverslag over 1969/'70 helemaal recht te doen wedervaren. Teneinde onze leden zo goed mogelijk te informeren hebben we echter een zo goed en gevarieerd mogelijke samenvatting van dat jaarverslag gemaakt.

Het hoofdbestuur

Aan het einde van de verslagperiode 1969/'70 was de samenstelling van het hoofdbestuur als volgt: prof. dr. J. P. van Praag (ere-voorzitter), mr. M. G. Rood (voorzitter), mr. dr. H. J. Roethof en P. Spigt (vice-voorzitter), prof. dr. W. van Dooren (secretaris), C. Visser (penningmeester), mr. A. Warburg en I. van der Willik (2e secretaris), B. J. Max (2e penningmeester) mr. M. Knap, C. J. de Ronde, mevrouw E. L. Sleeuwenhoek-Hajek, mevrouw O. R. Varkevisser-de Boer, A. van Olst, C. Cabout en E. W. Hommes (leden).

Het hoofdbestuur vergaderde als regel twee maal per maand. De vergaderingen werden bijgewoond door de directeur, de organisatiesecretaris, de voorlichtingssecretaris en de functionaris van het bureau publiciteit en informatie.

De Verbondsraad

De Verbondsraad kwam in de verslagperiode vijf maal bijeen, waarbij uitvoerig van gedachten werd gewisseld over de grote lijnen van de verbondsactiviteiten. In verband met het lidmaatschap van het Contact der Levensovertuigingen werden van R.K.-zijde ir. D. P. Rookmaker en drs. W. J. Veldhuis aangewezen als waarnemers bij de Verbondsraadsvergaderingen.

Raad van Advies

De Raad van Advies besprak in april 1969 de beleidsnota en de financiële problematiek van het Verbond. Bij sommige leden van de Raad rees verder de vraag of het voortbestaan van de Raad van Advies wel zinvol was. Het hoofdbestuur hecht echter veel waarde aan de adviezen van de raad en zou het betreuren indien daarvan niet minstens eens in de twee jaar gebruik kan worden gemaakt.

Publieke verklaringen

Het hoofdbestuur legde in die strikte zin slechts twee publieke verklaringen af gedurende de verslagperiode, en wel betreffende de zogenaamde Maagdenhuis-processen (juni 1969) en de uitbreiding van de oorlogshandelingen in Zuidoost Azië en de houding van de Nederlandse regering te dien aanzien (mei 1970). Het hoofdbestuur betuigde verder schriftelijk adhaesie aan het streven van een aantal Rotterdamse artsen om een abortus-kliniek te stichten. H.B.-leden zetten verder — in het kader van een handtekeningenactie — hun handtekening onder een brief van het Comité Zuid-Afrika, waarin de reis van minister Bakker naar Zuid-Afrika aan de kaak werd gesteld. Het Hoofdbestuur initieerde verder een aantal radio-uitzendingen (over de groeiende tendens tot het gebruik van geweld, over de processen in Burgos en Leningrad) of vroeg de stichting Socrates om bepaalde onderwerpen in studie te nemen.

Contacten met de overheid

Zowel formeel als informeel waren er in de verslagperiode frequente contacten met de overheid. Nadat het hoofdbestuur in de vorige verslagperiode tevergeefs bij de minister van binnenlandse zaken heeft trachten te bewerkstelligen dat bij de registratie voor het bevolkingsregister voortaan het behoren tot een genootschap op geestelijke grondslag een soortgelijke vermelding zou krijgen als het behoren tot een kerkgenootschap, heeft het hoofdbestuur zich nogmaals op deze materie beraden. Onder handhaving van het ingenomen standpunt heeft het hoofdbestuur te kennen gegeven het niet te zullen betreuren indien, gezien het privé-karakter ervan, vermelding van godsdienst c.g. levensbeschouwing uit de bevolkingsboekhouding zou verdwijnen. De minister heeft hierop afwijzend gereageerd. Beraad over deze afwijzing moet nog plaats vinden.

Een andere zaak die tot reactie noopte was het memorandum van het ministerie van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk ter voorbereiding van de wetgeving op het maatschappelijk en cultureel welzijn. De tendens tot regionalisering en daardoor tot uitschakeling van de landelijk inspiratieve bewegingen, alsmede de potentiële onderwaardering van de overheid tegenover representanten van het particulier initiatief stuiten bij het hoofdbestuur op verzet. Dit standpunt is er kennis van het ministerie gebracht.

Contacten met humanistische organisaties

De contacten met andere humanistische organisaties waren veelvuldig en goed. We vermelden de contacten met het Humanistisch Instituut voor Ontwikkelings Samenwerking (HIVOS) en het Humanistisch Thuisfront, Het Verbond is vertegenwoordigd in de besturen van de Humanistische Stichting voor Huisvesting Bejaarden, van de Leopold Schwarz-stichting, het Werkfonds Weezenkas, het Humanistisch Centrum „Mens en Wereld”, het Humanistisch Instituut voor Sociaal Onderzoek en het Humanistisch Thuisfront.

Ook in het bestuur van het Humanistisch Jongeren Centrum (HJS) heeft het Verbond een vertegenwoordiger: mevrouw E. L. Sleeuwenhoek-Hajek, hoofdbestuurslid. Maar dat is bij lange na niet het enige contact tussen de H.J.S. en het Verbond. Het H.J.S. doet mee in verschillende werkstichtingen, getuige het z.g. HASH-project, een co-productie van de H.J.S. en de Stichting Vorming.

De samenwerking met HUMANITAS wat betreft de bureaus voor levens en gezinsmoeilijkheden werd in de verslagperiode helaas beëindigd, omdat Humanitas zich op het standpunt stelde dat onze bureaus niet langer het predicaat „humanistisch” moesten voeren maar „algemeen”. Overigens is onze samenwerking met Humanitas, bv. in de H.S.H.B. prettig en constructief gebleven.

De contacten met de IHEU, International Humanist and Ethical Union bleven voortreffelijk al was het maar door de officiële verbondsvertegenwoordigers in het IHEU-bestuur, prof. dr. J. P. van Praag en prof. dr. W. van Dooren.

Andere contacten

Binnen het Contactorgaan van Levensovertuigingen onderhield het Verbond contact met de R.K.-kerk, de Algemene Doopsgezinde Sociëteit, de Evangelisch-Lutherse Kerk en de Centrale Commissie voor het Vrijzinnig Protestantisme.

Het Verbond was vertegenwoordigd in het comité Vre-desweek en in het comité dat ter gelegenheid van 25 jaar

bevrijding projecten selecteerde en middelen zocht om die projecten te helpen uitvoeren. Sedert kort bestaat contact met de homofielenorganisatie C.O.C. Het Verbond onderhoud een informeel contact met de Werkgroep 2000. Op uitnodiging van het Pastoraal Instituut van de Nederlandse Kerkprovincie van de R.K.-kerk is het Verbond officieel vertegenwoordigd in de commissie „De plaats van de levensbeschouwing in de welzijnsbevordering”.

Radio en Televisie

In de verslagperiode brachten wij op de zondagmorgen steeds radiouitzendingen van 15 minuten. De televisiezendtijd bedroeg in totaal 195 minuten per jaar, nader ingedeeld in overleg met de N.O.S. Uit onderzoeken is gebleken dat de luisterdichtheid van de radio-uitzendingen varieerde tussen de 250.000 en 500.000 luisteraars. De 8 televisieprogramma's in 1969 en de 7 in 1970 bereikten een publiek van 500.000 tot 750.000 kijkers.

Organisatie

Eind 1969 fuseerden de gemeenschappen in Den Haag tot één gemeenschap; eind 1970 gebeurde datzelfde in Amsterdam. Voorts werd in de verslagperiode de gemeenschap Gorredijk opgeheven, zodat het aantal gemeenschappen thans 72 bedraagt. Het merendeel van deze gemeenschappen is actief. De belangstelling voor bijeenkomsten liep duidelijk terug.

Eind 1970 bestonden er werkgroepen in Capelle aan de IJssel, Culemborg, Delfzijl, Hoogeveen, Huizen, Spijkenisse, Tilburg, Venlo, Weesp en Woerden. De informatie aan de werkgroepen is thans in zoverre verbeterd, dat zij dezelfde informatie verstrekken krijgen als de gemeenschappen.

In 1969 en 1970 werden drie maal regionale kaderconferenties gehouden. De eerste maal geschiedde dat gelijktijdig in Utrecht en Zwolle waarbij de laatste nota's van de beleidsnota ter discussie stonden. Begin 1970 werd een serie van drie conferenties gewijd aan het vormingswerk en de kadervorming. Een derde serie conferenties, eind 1970, kreeg een nieuwe naam mee: regionale kennis concentraties, waarbij in een nieuwe discussietechniek (onder leiding van mr. J. M. Kramer) het „aanbod van een gemeenschap” werd geïnventariseerd. Het ledenblad IN en OM verscheen in 1969 met 7 nummers. Th. W. Polet die het blad dertien jaar verzorgde droeg de redactie met ingang van januari 1970 over aan Jan de Leede. In 1970 verschenen 4 nummers van IN en OM plus een z.g. voorzittersbrief, een nieuwe vorm van informatie.

Het blad KADER verscheen in 1969 drie maal. Daarna verscheen het door gebrek aan tijd, onderwerpen en auteurs niet meer.

Een andere vorm van communicatie met de leden vormden ongetwijfeld de regionale discussiedagen in het voorjaar van 1970, waarbij het hoofdthema gevormd werd door de vraag „Moet het Humanistisch Verbond in maatschappelijke vraagstukken partij kiezen?” De verscheidenheid aan meningen werd geïnventariseerd en vervolgens ook in IN en OM gepubliceerd. Experimenten als deze discussiedagen achtte het hoofdbestuur zeker voor herhaling vatbaar.

Het Verbond kampt nog steeds met een groot ledenverloop, waarbij thans bovendien een lichte achteruitgang in het totaal aantal leden merkbaar is. Telde het Verbond in 1968 nog 15.417 leden, per ultimo '69 was dat 15.174 en per ultimo '70 een aantal van 14.964. Samen met het Humanistisch Instituut voor Sociaal Onderzoek speurt het hoofdbestuur naar de oorzaken van deze teruggang en naar de oorzaken van het betrekkelijk snelle ledenverloop.

Nu bovendien in de loop van de verslagperiode een der verbondsleden een bedrag van f 250.000,— beschikbaar heeft gesteld voor een ledenwerfcampagne, heeft het hoofdbestuur het wenselijk geacht een speciale commissie te belasten met het opzetten van een verantwoorde ledenwerfcampagne. Deze commissie bestond uit E. Meester (voorzitter), J. Pasman (secretaris), prof. dr. G. A. Kooy, mr. J. M. Kramer en Th. W. Polet (leden). Eind 1970 bracht deze commissie een eerste rapport uit, waarbij met name werd aangeduid dat een ledenwerfcampagne weinig zinvol zou zijn, wanneer zij los werd gezien van een heroriëntering op wat het Humanistisch Verbond zijn (nieuwe) leden te bieden heeft.

Op 1 januari 1969 bedroeg het aantal sympathisanten 744. In 1969 en 1970 kwamen er nog eens 113 bij, maar vielen er 130 af, zodat het saldo aan sympathisanten per eind 1970 717 bedroeg.

Wetenschappelijke Stichting Socrates

Leerstoelen

Uitbreiding van het aantal leerstoelen — thans twee: Delft (prof. dr. W. van Dooren) en Leiden (prof. dr. J. P. van Praag) — is ook in deze verslagperiode niet geslaagd. Universitaire strubbelingen stagneren reeds enige tijd de vestiging van een lectoraat in de sociologie van de niet-godsdienstige levensbeschouwingen (R. U. Utrecht).

Secties en commissies

Aan de vier wetenschappelijke secties van de stichting (sociaal-pedagogische, juridische, sociaal-wetenschappelijke en medische) is thans een vijfde toegevoegd: de filosofische sectie. Overwogen wordt over te gaan tot de instelling van een technologische sectie.

De volgende onderwerpen vormen of vormden een studieobject: geestelijke opvoeding in gezinsverband (onderwerp voor een voorjaarsconferentie), humanisme en geweld (eindrapport wordt thans geschreven), echtscheiding (een rapport werd medio 1969 gepubliceerd), functionering van de democratie (nog in studie), Medisch ethische vraagstukken (werden als persoonlijke bijdragen gepubliceerd in Rekenschap), abortus-provocatus (eindrapportage wordt thans verricht), grondrechten (nog in studie).

Conferenties

In de verslagjaren werden in chronologische volgorde de volgende algemene en beroepenconferenties gehouden: Jeugd in verzet tegen het onderwijs, lijden en begeleiden, vervreemding door experiment in de kunst, strafrecht en seksualiteit, symposium over de angst, de vrijheid en meningsuiting bedreigd?, implicaties van het gebruik van soft drugs.

Publicaties

Naast de gebruikelijke verschijning van Rekenschap verschenen in de verslagjaren twee nieuwe rapporten, uitgegeven door W. P. van Stockum. Het rapport Echtscheiding vormde de bijdrage van humanistische zijde aan de gedachtenvorming die resulteerde in een nieuw wetsoontwerp. Voortvloeiend uit de najaarsconferentie van 1969 verscheen het rapport Strafrecht en seksualiteit.

Stichting voor Geestelijke Volksgezondheid

Deze stichting werd in november 1969 opgericht. Haar doelstellingen zijn o.a. de bevordering van een zo groot mogelijke samenwerking met andere instellingen voor de geestelijke volksgezondheid, zo nodig het oprichten en in stand houden van instellingen voor de geestelijke volks-

gezondheid met een humanistische signatuur, coördinatie van humanistische activiteiten op het terrein van de geestelijke volksgezondheid en het onderhouden van contacten met de aangesloten organen. En dat zijn dan de begeleidingscommissies voor activiteiten die vanuit het Humanistisch Verbond op het gebied van de g.v. in de verschillende samenlevingsverbanden worden ontplooid, t.w. de geestelijke verzorging in de strijdkrachten, bij de inrichtingen van justitie, de g.v. in Rijnmond, IJmond, zieken- en bejaardentehuizen, voor studenten, en de correspondentiekring voor huwelijkscontacten. Ook ressorteert onder deze stichting de Contact Commissie Geestelijke Verzorging.

Contacten

De stichting heeft in de loop van haar betrekkelijk korte bestaan een fijn net van contacten weten te leggen. Intern bv. naar de Stichting Socrates waarmee zij veel samenwerkt, maar ook extern naar de ministeries van Defensie, Justitie en Verkeer en Waterstaat, of — in de particuliere sfeer — met het Algemeen Centraal Bureau voor de Geestelijke Volksgezondheid, met de Nationale Federatie, met een twintigtal organisaties waarmee eind 1970 de Stichting „Hulp bij Ongewenste Zwangerschap” werd opgericht.

Gewetensbezwaarden militaire dienst

In totaal oriënteerden zich in de verslagperiode 39 mensen omtrent de mogelijkheden en consequenties van vrijstelling wegens gewetensbezwaren.

De begeleidingscommissie overlegde met het bestuur van de Doopsgezinde Vredesgroep over de opzet van regionale conferenties voor gewetensbezwaarden in het zuiden van het land.

Huwelijkscontacten

Nadat in 1968 besloten was om te komen tot een centrum voor huwelijkscontacten, heeft een dergelijke opzet in 1969 zijn beslag gekregen. De perspectieven voor het Landelijke Centrum Huwelijkscontacten (waarin thans samengegaan wordt met andere levensbeschouwelijke contactbureaus), leken aan het eind van de verslagperiode gunstig. J. Bijleveld en mr. A. Warburg vormen de afvaardiging van het Humanistisch Verbond in het nieuwe bestuur van het L.C.H.

Geestelijke verzorging bij Hoogovens

Dankzij subsidies was het mogelijk per 1 juli 1970 bij de Hoogovens een eerste raadsman in de industrie aan te stellen. Naast een bijzonder uitgebreide kennismaking en oriëntatie in het bedrijf werden in de eerste periode circa 50 gesprekken gevoerd die aan te merken waren als persoonlijke geestelijke verzorging.

Geestelijke verzorging voor gedetineerden

Met inbegrip van de centraal geestelijk raadsman bij de inrichtingen van justitie, de geestelijk raadsman in algemene dienst en de administratieve medewerkster op het bureau van de centraal geestelijk raadsman waren vijftien functionarissen in volledige dienst werkzaam op het terrein van de humanistische geestelijke verzorging voor gedetineerden. Deze full-time geestelijk raadslieden bereikten ongeveer 27% van de gestichtsbevolking. Van het totaal aantal gedetineerden is omstreeks 22% systematisch geestelijk verzorgd. Het werk van de geestelijke raadslieden is in het algemeen gesproken volledig geaccepteerd.

Geestelijke verzorging voor militairen

Het aantal deelnemers aan de g.v. voor militairen bedroeg per 31 december 1970 ruim 6.300, hetgeen 300 méér is dan per dezelfde datum in 1969. Het aantal raadslieden bedroeg eind 1969 tien. In de loop van het jaar kwamen er twee raadslieden bij, terwijl inmiddels al weer bericht van de minister is ontvangen dat per april 1971 wederom twee raadslieden kunnen worden aangesteld, zodat het aantal dan tot 14 gestegen zal zijn. Daarnaast werken in het Coornherthuis nog twee vormingsleiders. Verwacht wordt dat te Amersfoort en Schaarsbergen nieuwe bureaus geopen kunnen gaan worden. Verder kan een omvangrijk vormingsproject gestart worden op de SROKI, school voor reserve-officieren en onder-officieren van de Infanterie, te Ermelo.

Geestelijke verzorging en samenlevingsopbouw in het Rijnmondgebied

In de verslagperiode werd 452 maal een beroep op de functionaris gedaan, hetgeen uitmondde in circa 1.300 gesprekken. De gesprekken met personen onder de 25 jaar (15%) gingen vooral over verhoudingen binnen het gezin, verloving, het conflict tussen ideaalbeeld en werkelijkheid van de samenleving en verkenning op het gebied van de levensovertuiging. Bij de leeftijdsgroep van 25-45 jaar die een beroep op de geestelijke verzorging deed (30%) betrof het meestal opvoeding, sexualiteit, huwelijk, familieverhoudingen en existentiële vragen. In de oudere leeftijdsgroep (55%) waren de problemen eenzaamheid, de houding in de snel veranderende maatschappij en de snelle wijziging van het normenpatroon de meest voorkomende gespreksonderwerpen.

Stichting voor Humanistische Vorming

Het bestuur van deze stichting werd op 22 september 1969 geïnstalleerd. De bestuursvergaderingen waren openbaar met inspraak. Naast enkele HOI-cursisten namen vooral HJS-vertegenwoordigers en hun functionaris vele malen aan de besprekingen deel.

Het HVO maakte een moeilijke periode door. In het voortgezet onderwijs is het, samen met het godsdienst-onderwijs, praktisch buiten de deur gewerkt. Alleen aan pedagogische academies floreert het nog enigermate. In het basisonderwijs komt het HVO op gang. Het ziet er naar uit dat hier belangrijke uitbreidingsmogelijkheden liggen.

Ook het gespreksgroepenwerk heeft het niet gemakkelijk. Dit werk viel achtereenvolgens onder verschillende, vaak toch al zwaar tot overbelaste functionarissen, wat het geheel niet ten goede kwam. Terecht hebben verschillende gespreksleiders hiertegen bezwaar gemaakt. Het zal tot de bestuurstaken behoren de mogelijkheden op dit terrein te bekijken.

In het voorjaar van 1970 startte de nieuw bij de stichting in dienst getreden functionaris het HASH-project (Humanisties Aksie Sentrum Holland). Het is een kind van samenwerking tussen de stichting vorming en het H.J.S.: kort maatschappij-kritisch cursuswerk in een eigentijdse vorm. Hash is vrijwel overal een succes.

Stichting Humanistisch Opleidingsinstituut (HOI)

Omdat bij de herverdeling van het H.V.-takenpakket de kadervorming aan het HOI was opgedragen en een nieuwe subsidie-aanvraag voor de beroepsopleiding op stapel stond, waren er nieuwe statuten nodig. Daarin is het doel van deze stichting als volgt omschreven: a. de stichting stelt zich ten doel het verzorgen van opleidingen voor

werkerreinen die uit Humanistisch gezichtspunt van groot belang voor de samenleving zijn en waarin bestaande opleidingen niet of onvoldoende voorzien, waarmee tevens kan worden voorzien in de behoefte aan opleiding voor humanistische geestelijke raadslieden en vormingsleiders; b. tweede doel van de stichting is het verzorgen van een kadervorming die mede kan dienen voor de vorming en training van het vrijwillig kader van het Humanistisch Verbond. Deze doelstelling geeft een belangrijk deel van de problematiek weer waarvoor de stichting in de verslagperiode stond: het zoeken naar wegen om de deeltaak van het HOI zowel naar buiten als naar binnen goed te vervullen.

In de verslagperiode ontvingen zes examinandi het HOI-diploma. Twee studentes van de Rotterdamse pedagogische academie ontvingen het diploma vormingsleider bij het H.V.O., bovendien werd dit diploma uitgereikt aan cursisten van de applicatiecursussen, t.w. in Amsterdam 14, in Den Haag 8, in Heereveen 4, in Wageningen 1 en in het Gooi 3.

Humanistisch Centrum voor Vredesvraagstukken

De motivering tot oprichting van dit centrum als een van de werkstichtingen van het Humanistisch Verbond is de gewenste aandacht vanwege de humanistische beweging aan het fundamentele vraagstuk van oorlog en vrede een steviger basis te geven. In 1963 al wees Van Praag er op dat „Er (is) geen praktisch vraagstuk dat het Humanistisch Verbond zo veelvuldig en diepgaand heeft bezighouden als dat van oorlog en vrede.”

In de schriftelijke presentatie naar buiten stelde de nieuwe stichting: „Een gefundeerde positiebepaling op dit terrein vereist een meer permanente bemoeienis.”

Het voorlopige bestuur kwam voor de eerste maal bijeen op 10 september 1969. In de loop van de verslagperiode werd dit gezelschap uitgebreid en definitief geformeerd. Aan het einde van de verslagperiode bestond de zekerheid dat per 1 januari 1971 drs. F. P. Janzen als functionaris in dienst zou treden.

Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme

In 1969 boekte het Steunfonds een netto-resultaat van f 113.247,—. Over 1970 was dat f 180.906,—. Vooral 1970 was een verrassend goed jaar, maar daarin mag overigens voor de komende jaren geen belofte worden gezien. De prognose voor 1971 is f 159.000,—.

Het aantal contribuanten in de kring van leden van het Verbond en abonnees van Verbondspriedieken is circa 7.800 (van de circa 16.000 adressen). Buiten deze kring bedroeg het aantal contribuanten 5.963 (eind 1969) en 7.667 (eind 1970). Van groot belang is de toename van het bedrag dat jaarlijks via periodieke overschrijvingen ontvangen wordt: f 35.000,— in 1969 en f 60.000,— in 1970. Deze inkomsten geven het werk van de Stichting een meer stabiel karakter.

Stichting Humanistische Pers

Een groot deel van de aandacht van het Stichtingsbestuur werd opgeëist door het veertiendaags orgaan van het Verbond, zowel inhoudelijk als financieel. Opneming van het Woord van de Week in een aan alle leden toe te zenden blad, samenhangend met een nieuwe presentatie, hebben vele malen punt van bespreking uitgemaakt.

De slechte financiën maakten uitvoering van de plannen echter onmogelijk.

Wel werd een nieuwe presentatie van het Verbondsorgaan bereikt in de vorm van de Humanist.

KONGRESAGENDA

Het programma voor het kongres ziet er als volgt uit:

zaterdag 22 mei:

10-18 uur kongreszittingen, onderbroken door een gezamenlijke lunch

18-20 uur diner op eigen gelegenheid

20-23 uur verschillende korte culturele programma's.

zondag 23 mei:

10-13 uur uitvoering van het toneelstuk „Baas boven baas” door de toneelgroep Centrum met nabespreking

13-14 uur gezamenlijke lunch

14-17.30 uur kongreszittingen.

De agenda voor de kongreszittingen luidt als volgt:

- I. Opening
- II. Vaststelling afvaardiging van de gemeenschappen, mededelingen
- III. Notulen kongres 1969
- IV. Tweejaarlijks verslag van de sekretaris
- V. Financiële verslagen over 1969 en 1970
- VI. Diskussie over de beginselverklaring
- VII. Kongresvoorstellen
- VIII. Diskussie over ledenwerf-activiteiten
- IX. Begrotingen over 1971 en 1972
- X. Verkiezingen
- XI. Bestuursoverdracht
- XII. Sluiting

TOEGANG TOT HET KONGRES VOOR BELANGSTELLENDE

Belangstellenden — niet-afgevaardigden kunnen het kongres bijwonen mits zij zich hiertoe van te voren opgeven aan het Centraal Buro te Utrecht en een bedrag van f 7,50 per dag betalen voor de consumpties en de lunches. Belangstellenden kunnen zich aanmelden tot 10 mei a.s. Zij ontvangen dan een toegangskaart en een beperkte kongresmap. Zonder toegangskaart kan niemand tot het kongres worden toegelaten.

AMENDEMENTEN OP DE KONGRESVOORSTELLEN

Op de kongresvoorstellen, die zijn gepubliceerd in het vorige nummer van In en Om zijn door een zestal gemeenschappen amendementen ingediend. Deze amendementen hebben in hoofdzaak betrekking op het voorstel tot wijziging van de contributieafdracht aan het hoofdbestuur.

NIUWE GEMEENSCHAP OPGERICHT

Op 24 februari jl. vond de oprichtingsvergadering plaats van de gemeenschap HOOGEVEEN en omstreken. Na enige jaren van opbouwwerk kon thans worden overgegaan tot vorming van een zelfstandige gemeenschap onder leiding van een enthousiast bestuur. In aanwezigheid van tweeëntwintig mensen en in een bijzonder gezellige zaal maakte de nieuwe gemeenschap een goede start, waarbij uitvoerig aandacht werd besteed aan de inhoud en betekenis van het werk van het Humanistisch Verbond.

GEVOELIG VERLIES VOOR DE GEMEENSCHAP MAASTRICHT

Door het wat onregelmatige verschijnen van dit blad kan pas in dit nummer melding worden gemaakt van het overlijden van de heer G. Dorenbos te Maastricht. De heer Dorenbos was de laatste jaren secretaris van de gemeenschap Maastricht en secretaris van het gewest Limburg. Daarvoor heeft hij ook in andere functies en op andere plaatsen zeer veel jaren een bijzonder actief aandeel gehad in de opbouw van het Humanistisch Verbond. Hij leeft in onze herinnering voort als een inspirerend man.

EKSPERIMENT IN VRIJHIED

HUMANISTISCH JONGEREN SENTRUM

Het Humanistisch Jongeren centrum organiseert in de zomer van 1971 vakantiekampen voor kinderen en jongeren van 10 t/m 18 jaar. Er worden dit jaar de volgende zomerkampen gehouden:

2 kinderkampen met 25 deelnemers van 10 t/m 12 jaar.

Deze kampen worden gehouden in Rijssen (bij Deventer) van zaterdag 26 juni t/m zaterdag 3 juli en van zaterdag 31 juli t/m zaterdag 7 augustus prijs f 110,—.

2 jongerenkampen met 25 deelnemers van 13 t/m 15 jaar.

Deze kampen worden gehouden in Renesse (Zeeland) van zaterdag 26 juni t/m dinsdag 6 juli en van woensdag 28 juli t/m zaterdag 7 augustus. Prijs f 125,—.

1 experimenteel kamp voor jongeren van 16 t/m 18 jaar.

Totaal 15 deelnemers.

Dit kamp moet door de deelnemers zelf geheel van de grond geholpen worden tijdens voorbereidende werkzaamheden (bijkomsten).

We weten er dus nog niets over!

Wie voor deze zomerkampen belangstelling heeft, als deelnemer of leider of leidster, kan zich opgeven bij:

H.J.S.

Postbus 4098

Amsterdam

DE CENTRALE KONTRIBUTIE-INNING

De centrale contributie-inning is eind maart van start gegaan en dat heeft inmiddels geleid tot een grote stapel giro-overschrijvingen op het Centraal Bureau. De eerste ervaringen geven aanleiding tot het maken van de volgende notities:

- Op de girokaart is ingevuld uw ons bekende jaarkontributie over het vorige jaar. Er is geen enkel bezwaar tegen dit bedrag te verhogen. Integendeel.
- Velen vergeten de achterzijde in te vullen, waarop u kunt aangeven of u per jaar, halfjaar of kwartaal wenst te betalen.
- Wilt u op de girokaarten geen bijzondere mededelingen plaatsen? Door de mechanische verwerking worden uw mededelingen namelijk niet gelezen.
- Willen de penningmeesters van de gemeenschappen — voor zover zulks nog niet gebeurd is — met

ENKELE BEMOEDIGENDE BRIEVEN

Aan het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond.
t.a.v. de Heer M. G. Rood.
Postbus 114
UTRECHT

's-Gravenhage, 10 februari 1971

Geachte Heer Rood,

Onder verwijzing naar Uw halfjaarlijkse „samenvattingsbrief” van februari 1971, waarin U om suggesties vraagt, deel ik U het volgende mede.

Bovenvermelde brief doorlezende trof mij Uw mededeling onder punt 2, C. Hieruit blijkt dat het Humanistisch Verbond het net zo „beroerd” doet, als de meeste kerkelijke organisaties die eveneens in zorgelijke financiële omstandigheden verkeren.

Humanisten zullen toch ook geen „woorden” mensen worden?

Zij hebben toch een „levend” ideaal?

Of zouden zij en hun ideaal ook „dood” zijn?

Nee toch . . .

Dat het aanvatten van nieuwe taken de eerste 2 jaar niet mogelijk is en dat nota bene in bestaande activiteiten gesneden moet worden, vind ik een zeer, zeer trieste zaak. Humanisten mogen m.i. hier niet zonder meer aan voorbij gaan.

Het te begrote tekort over 1970 ad f 160.000,— (aan een vermoedelijke waarheid heb ik stoffelijk en geestelijk zo weinig) kan ik persoonlijk helaas niet neertellen, maar ruim 14.000 leden kunnen dit echter wel en hierbij zou ik alle leden het volgende willen verzoeken: Stort voor 20 mei 1971 (streefdatum juist voor het congres) een bedrag van f 10,— (als U iets meer kunt betalen, graag . . .) op het U welbekende gironummer 304960 t.n. van het Humanistisch Verbond, Utrecht, onder het motto: ER IS GEEN TEKORT.

Mijn bijdrage ad. f 15,— is heden op Uw giro 304960 onder bovenvermeld motto gestort.

Heer Rood ik wens U en het Hoofdbestuur heel veel sterkte en succes. Ik hoop dat U op het congres kan mededelen dat het jaar 1970 door humanistische daden in 1971 geen tekort meer heeft.

Met vriendelijke groeten,
P. Recourt

Apeldoorn, 14 februari 1971

Centraal Bureau Hum. Verbond,
Oudegracht 152,
Utrecht

Mijne Heren,

Het bestuur van de gemeenschap Apeldoorn heeft besloten dat de contributieafdracht over 1970 in overeenstemming dient te zijn met het werkelijk ontvangen contributiebedrag.

Daar laatstgenoemd bedrag hoger is dan dat van de aanslag 1970, is heden f 466,38 als extra afdracht aan U overgemaakt.

Namens het bestuur,
S. IJ. Kuiper, penningmeester

grote spoed opgave verstrekken van de contributies over 1971, die zij reeds hebben ontvangen?

- Sommige bejaarde leden blijken wat moeite te hebben met het werken van de verschillende accept-girokaarten voor abonnementen, contributies, giften, enz., die zij van humanistische instanties ontvangen. Wij zullen nagaan of hier iets aan kan worden gedaan maar kunnen hen op dit moment niet meer aanbieden dan onze verontschuldiging voor de overlast, die gepaard gaat met de invoering van dit nieuwe systeem.

KONFERENTIE VAN DE STICHTING SOCRATES

Op 2 mei a.s. organiseert de Stichting Socrates in Amersfoort een conferentie over een belangrijk aspect van de onderwijsproblematiek. Onder de titel OUDERWIJS zal een gedachtenwisseling plaatsvinden over de mogelijkheden van participatie van de ouders aan het basis-onderwijs. Inleiders zijn: Prof. dr. P. Thoenes en drs. J. J. Peters, voorzitter Prof. dr. W. Brandenburg.

Deelname alleen na voorafgaande opgave aan de stichting, Oudegracht 152 te Utrecht, tel. 030-24641.